

kr. 1330.00 pr. mnd. Albin Eines, kr. 1000.00. Oddvar Eriksen kr. 666.00. Finn H. Eines kr. 500.00. Ingv. Iversen kr. 500.00.

I Handels- og kontorfunksjonærenes er kontorsjef Bolstad, sekretær Erling Wold og kontordamene Inger Larm og Ingrid Gjestebø avskjediget. Som grunn ble gitt innskrenkning, men ns-mannen Fjeld som var tilsett like før fikk fortsette.

I Bygningsarbeiderforbundet er lønsbudgjetet steget fra kr. 49.000 i 2. kvartal ifjor til 60 000 i samme tidsrum i år. Forbundet ga 400.000 til norsk statslån av 1942, kr. 80 000 til Oslo kommunes lån av 1942 og kr. 500.000 til norsk statslån av 1941. Alt i alt 1 million kr. ut av vinduet.

Administrasjonsskassen hadde i 2. kvartal av 1942 et underskudd på kr. 33.000. I samme tidsrum i år kr. 37.000. Kontingenten gikk inn med kr. 189 000, en nedgang på 21 pst, et alt for lite tall.

X BEKLAGELIG FEIL!

Angiversken Else Holm bor i CHR. MICHELSENSGT. 60, IKKE i Ole Bullgate 1.

Vi beklager dypt at slike feil kommer med i avisa, men på tross av all forsiktighet kan det altså forekomme.

Redaktøren vil innskjerpe at det vises den største forsiktighet på dette område. De som sender oss meddelelser eller undersøker slike ting må være absolutt sikre i sin sak. **DET MÅ IKKE I VÅR AVIS FOREKOMME TING SOM KAN FØRE TIL REPRESSALIER OVERFOR USKYLDIGE MENNESKER**

I slike tilfelle blir det våre forbindelser som blir angivere og vi vil si fra at de risikerer den strengeste

straff for uvederheftige meddelelser. **VI FORLANGER ORDEN OG STRENGT KORREKT ARBEID AV VÅRE FOLK, DE SOM IKKTER DETTE KRAV BØR VÆRE KLAR OVER AT VEGEN TIL KREMATORIET KAN BLI TEMMELIG KORT.**

DEN SVENSKE REGJERINGA har sendt ut ein instruksjonsbrosjyre til alle svenske borgere om korleis sivilfolket skal halde seg i tilfelle krig og okkupasjon av fiendemakt under den invasjonssøken som ventar Europa. Det er jo berre ei fiendemakt som i tilfelle kan okkupera delar av Sverige. På same tid som desse instruksjonane blir gitt, har regjeringa forbode den amerikanske filmen «Månen har gått ned» (The Moon is down) bygt over John Steinbecks roman av same namn. **DEN BESTE BOKA SOM ENNO ER GITT UT OM TERROREN I NORGE**, og dei aller beste instruksjonane svenske kunne få om ei fiendemakt heilt gratis.

SVENSK BEREDSKAP —

Dokken ved Beckholmen nær Stockholm er som viktig militær-område strengt avsperra for sivile og militære svenskar uten særskilt passkort. Det hindrar likevel ikkje dokken frå å ta imot tyske båtar til reparasjon så at det tyske mannskapet kan ferdast om på området. Det same er tilfelle ved Gustavik orlogsdepot i Ramvik i Ångermanland. — Femtekolonistar, nazistiske offiserar, tyske transportar på kryss og tvers. Vi kan kjenne oss trygge.

8 DEC. 1943

4531

Mappe 21.

kspl. 38

g. 1943.

FRIHETEN

Nr. 38 1943 - KAMPORGAN FOR NORSKE PATRIOTER

NYE MORD —

a

Jfr.

Den nasistiske bøddeløks har igjen vært i sving. 8 gode nordmenn er falt som offer for terroren.

Øystein Johan Langseth, Gustav Fredrik Andersen, Kolbjørn Wiggen, Arne Johansen, Arvid Austad, Odd Christiansen, Reidar Einar Wærdahl og Karsten Lyder Wærdahl. Anklagen lød: Kommunistisk virksomhet.

Det er så lett å ordne det på den måten. Nazi trenger ikke bevis, de lager selv hele saken. Folk de vil være kvitt beskyldes for å være kommunister og dermed er det hele i orden.

Om disse nordmenn er drept no, eller om de er pint ihjel før, vet vi ikke, men sikkert er det at tyskerne lager dødsdommer for å dekke over sine bastianske mord i fengsler og torturkamre. Har en av de nasistiske bøller pint et offer til døde, lager hans overordnede en dødsdom for å dekke over missgjerningen!

Vi nordmenn som er igjen retter en takk til disse 8 for den innsats de gjorde. Det falt ikke i deres lodd å se landet vårt fritt, men de fikk se den sak de arbeidet for så langt framme at de ikke kunne være i tvil om resultatet. De viste vi ville seire, at dagen igjen vil bryte fram å skape lys og lykkelig framtid for det norske folk.

K R I G —

I en hver kamp kan det være forskjellige meninger om de midler som skal brukes. Dette er ikke minst tilfelle i vår kamp i det denne nødvendigvis må føres fra 2 kanter, — fra utefronten og heimefronten.

I uka som gikk gled et tilfrets smil over mange ansikter i det sørlige av landet. For første gang på lang tid gikk det skikkelig fly-alarm, Så hadde de der ute allikevel ikke glemt at vi var til, det var ikke bare i smukke ord som hle slynget ut gjennom den engelsk/amerikanske kringkasting vi skulle hjelpes, nei,

no kom den hjelp vi setter mer pris på, nemlig bomber over tyske anlegg.

Det var tilfretshet å se over alt etter som meldingene kom fram, Knaben gruver, Rjukan, flyplasser nedetter sørlandet, og så endelig Kjeller. Ryktene svirret, ingen viste noe om hva som var skjedd; men alle håpet at det no var alvor i leken. De svære formasjoner av fly skulle også tyde på at det no var meningen å gå til virkelige angrep mot de tyske baser i Norge.

Det er klart at det nettopp er dette vi har ventet på, og som vi er lovt nn i snart 4 år.

Men, - det stilnet igjen. Det siste

tid å ta organisert de fagorganiserte i illegale grupper og at resultatene lot vente på seg.

Imidlertid har det ved dyktig, energisk og utholdende arbeid lykkes å få snudd,

noen riktig nyansering på det nåværende tidspunkt er ikke heldig. Det kan føre til splittelse og indre strid, og det må unngås. Slike forslag må, hvor gode og velmente de enn er, vente til et mer

Gi fagforeningskontingenten som minimum til illegalt arbeid!

angrep på Kjeller ble utført av en flyformasjon på over 100 maskiner. Øyenvitner forteller at det ble kastet bomber fra 3 av dem. Flyene fortsatte over Gardemoen hvor tyskerne har en av sine beste flyplasser og en rekke hangarer. Der ble det ikke gjort noe forsøk på å skade hverken flyplassen eller det materiell som er stasjonert der. Flyene fortsatte så utover østfold, også uten å angripe de tyske anlegg der, først i Rygge ble det kastet et par bomber mot et tysk batteri som begynte å skyte på flyene. Det er meldt til oss at det deltok omkring 130 fly i toktet. 9 gikk tapt, hvorav 3 nødlandet i Sverige.

Vi håper den engelsk/amerikanske hærledelse unnskylder oss når vi må si som vår mening at det sikkert kunne vært utført adskillig mer under dette tokt. Vi kan ikke tro at det var hensyn til eventuelle skader som ville blitt påført norske anlegg og tap av norske liv som er grunnen til at ikke mer ble utrettet.

På Kjeller er skaden omlag 85 pst. 14 tyske fly ble ødelagt på bakken, en del som var under reparasjon på verkstedene gikk også med. Det regnes også med at det den dagen var omlag 2500 tyskere på den luftvernøvelse som pågikk på Kjeller. De norske arbeidere var sendt heim. Antallet av drepte tyskere er meget stort, enkelte påstår 50 pst. Sikre tall får en selvsagt ikke.

Angrepet kom på et meget beleilig tidspunkt. Viste den kommando som hadde sendt ut flyene at de norske arbeidere hadde fri, så er etterretningstjenesten meget god, viste de det ikke, så kan de i alle fall ikke komme å si at det er de norske interesser som gjør at de ikke retter sterkere angrep mot tyske mål her i landet.

Det ligger nær for oss å spørre om bombingene over Tyskland utføres etter samme målestokk. 3 av 100 fly kastet bomber, dvs. 75 fly av en formasjon på 2.500 . . . Vi vet i alle fall at angrep som er slått meget sterkt opp i engelsk kringkasting ikke har vært tilnærmeelsesvis så sterke og virkningsfulle som det ble sagt. Fra øyenvitner har vi referat av angrep på Köln og Frankfurt AM. Nürnberg o.s. De står i samme forhold som det angrep som no ble rettet mot tyske interesser i Norge.

Det andre våpen er hjemmefrontens aktivitet. Det har der vært hevdet at det blir for kostbart å angripe tyskerne med de våpen vi rår over her. La oss se på disse ting. Ved sprengningen i Mjøndalen ble det drept 73 tyske offiserer og 7 menige. En del ble såret. Det kostet 5 nordmenn livet.

Dvs. 16 tyske liv pluss den materielle skade for en norsk. Det er dyrt når en sammenlikner verdien av norske kontra tyske liv, men det går det ikke an å gjøre her.

Angrepene på norsk territorium i den forløpne uke har kostet omlag 20 fly med en besetning på 200 mann. På Rjukan ble det drept ca. 24 personer. Kjeller 3 og - riktignok etter usikre opplysninger - 27 personer på andre steder som er angrepet. Samlet tap kan således anslås til 254 mann, kvinner og barn. Tyskernes tap av mennesker kan neppe settes høyere enn til 1500.

For hvert menneske 6 tyske liv.

Vi håper selvsagt på at angrep mot nasi skal kunne rettes etter samme plan fra begge kanter, men vi kan ikke på noen måte unnlate, eller svekke den kamp som vi må føre fra hjemmefronten. Sabotasje-handlingene må utvides. Hele folket må

delta i kampen mot de tyske nasister og deres lakeier, Quislingene!

Ett fritt Norge må være vårt eget verk,
Fram til kamp!

Takk: Truls 505.00. A. B. 671.00

EN FIN LEGE —

I Oslo er det en lege ved navn Johannes Arbo. Han har sin forretning i Helgesens gate 28, mens kona driver fysikalsk innsittutt i Oscars gate 42. Arbo er angiver av verste slags. Det er forøvrig ikke noe nytt for ham. Allerede for vel 20 år siden opptrådte han som angiver for det daværende politi. Han hadde også da lokaler i Oscars gate 42. Dette var en gang leiet bort til en del leger som hadde fest. Arbo meldte da sine kolleger for å ha nytt «medbragt». Den gang var det ikke så farlig, men i dag har nettopp slike fått sin glansperiode. Den kan forkortes, — også enkeltvis.

Fru Karen Marie Larson, Kirkevegen 62, Haslum, er også angiver. Pass på!

KRIGEN —

I kampen mot de tyske horder er det fremdeles russerne som får ta hovedtyngden. Kommuniket fra konferansen i Moskva satte riktignok nytt håp i mange sinn, men front nr. 2 er ikke kommet.

Tyskernes tilbaketog i Russland fortsetter. Fra høsten 1942 til nå har de gått tilbake fra Grosny til Sjitomir, en avstand på omlag 1500 km. i luftlinje. Det befrikkede område er over 360.000 kv. km. stort. Hele Sovjet Samveldet er på 21.300.000

kv. km. Det var således ikke stor biten tyskerne klarte å besette i forhold til det hele rike.

Den russiske offensiv som gikk fra Kiev og vestover mot Sjitomir hadde klart å besette sistnevnte by. Denne danner et meget viktig knutepunkt på jernbanen Leningrad/Odessa, den siste nord-syd gående jernbane på russisk jord. Fra Sjitomir gikk den russiske off. videre mot syd-vest og nord-vest. De tropper som fortsatte mot nord-vest er kommet i samband med dem som rykker fram på sydsiden av Gomel. Her truer altså russerne betydelige tyske troppestyrker som befinner seg i området omkring Gomel. Et framstøt nord for Gomel er også kommet forbi denne by og holder på å bryte gjennom til de tropper som er gått forbi sydsiden av byen.

Den del av den røde hær som rykket fra syd-vest for Sjitomir møtte imidlertid sterk tysk motstand. Tyskerne satte inn omkring 250.000 mann av sine reserver bare på dette forholdsvis lille område. For dette veldige trykk har russerne måtte trekke seg en del tilbake og har forlatt Sjitomir. Her forelå den mulighet at russerne kunne slå seg gjennom i retning mot elva Bug og videre mot Odessa. En vet også at russerne har meget sterke troppestyrker stående på den lille landtangen som går fra Krim i retning mot Odessa. Med den erfaring tyskerne har fra den russiske forsering av Dnjepr er det naturlig at de her så en sterk trussel mot hele sin sydfront. Kom de russiske tropper fra syd og nord sammen ved Bug, ville det bety en katastrofe for hele den tyske hær i Dnjepr-kneet. En kan således forstå at tyskerne her må ta et hovedslag, koste hva det koste vil. Dette viser oss også at tyskerne nok ikke er så

til å ta organisert de fagorganiserte i illegale grupper og at resultatene lot vente på seg.

Imidlertid har det ved dyktig, energisk og utholdende arbeid lyktes å få snudd,

noen tidspunkt er ikke heldig. Det kan føre til splittelse og indre strid, og det må unngås. Slike forslag må, hvor gode og velmente de enn er, vente til et mer

Gi fagforeningskontingenten som minimum til illegalt arbeid!

langt nede som mange er tilbøyelig til å tro. Enno kan den tyske hær berede sine motstandere adskillige overraskelser.

Av betydelig interesse er den melding som er sendt ut fra London om at den tyske øverstkommanderende på sydfronten, von Rundsted, har sendt Hitler et brev der han uttaler sin forbauselse over at ikke Hitler trekker seg tilbake og overlater til det tyske folk å forhandle om fred. Er det kommet så langt at en tysk militær leder sier fra på denne måte, så kan en vente at Hitler snart vil bli tvunget til å trekke seg tilbake. En må nemlig rekne meg at denne oppfatning også deles av andre militære personer, ellers hadde von Rundsted sikkert allerede vært likvidert.

Det er også kommet en, riktignok ubekreftet, melding om at von Keitel har vært i Madrid og Lissabon.

Fra Italia meldes: Patruljevirk-somhet. Over Tyskland delvis sterke allierte flyangrep.

Balkan: Partisantroppene tilfører tyskerne betydelige tap.

Danmark: Sabotasjehandlingene fortsetter. Tyskerne tilføres betydelig skade på materiell, transport-vesen og folk.

I Frankrike: Stigende uro, utvidet sabotasjevirksomhet. Tyske militære nektes permisjon etter mørkets frembrudd. Petain har meldt seg til roklubben. Han fikk fenderhyre på den langfart de franske nasister no må begi seg ut på.

BADOGGIO er meget tilfrets med utviklingen i Italia. Han skal «gå av» når vestmaktene har besatt Rom og har i den anledning bedt om at hans embetsbolig i Abbis Abeba skal være ferdig ominnredet innen utgangen av 1945.

SKABO —

Vi vil rette en advarsel til ingeniør Haugerud ved Skabo jernbanevognfabrikk. Han presser arbeiderne til å yte alt hva de kan prestere for å tjene den tyske krigsmakt. Han har også følge av en del arbeidere som tar all den overtid de kan få. Stopp dette før det blir for sent.

HUMANITET —

G. H. S. T. skriv i en leidar om det veksende skriket i mange svenske krinsar om humanitet mot tyskarane etter kvart som det lider mot enden: «Dei som sjelv har sloppe unda har ingen rett til å koma med formaningar. Det ville ikkje vera ønskeleg at eit folk får lov å fara fram som det tyske har gjort utan at det fører til konsekvensar. Det må brennast inn i medvettet at det ikkje går å fara fram som Gestapos hordar har gjort utan at dei skyldiga får stå til ansvar for sine gjerningar. Etterrekningane kjem til å bli forferdelege. Propagandaforsøk å skremme med dette viser berre at redsla har gripe dei som kjenner seg medskyldige. På den måten er dei nye propagandatona lærerike».

FOR NORGE —

På ein folkefest nyleg i Södermanland framførde ein russisk dansarring russiske folkedansar og ga russisk folkemusikk for eit veldig publikum. Det var russarar frå eit interneringslager for russiska fangar som har teke seg over til Sverige frå Norge, Finland osv. Russarane hadde lova å medverke på det vilkåret at inn-tekta gjekk til Norge.

FRIHETEN

Nr. 39 1943 - KAMPORGAN FOR NORSKE PATRIOTER

VEIEN TIL LIVET —

Nyhetene er hørt. Radion slått av. To slitte bondekoner sitter med foldete hender og prater om krigen. «Det er på tid det vert gjort noko no. Tyskjen får gjera nett det han vil, fengsler og dreper ein etter ein», kommer det fra den ene. «Det er no best for oss at der ingentiug vert. Det er vel det dei meiner i London og. Dei vil spare landet, og du som er mor vil no vel ikkje at sønene dine skal offrast i krigen», sier den andre. Svaret kommer lognt og rolig: «Dei er like blanke tårer til ei mor i Ukraina og Jugoslavia som dine og mine».

To gamle koner i like kår; med to vidt forskjellige syn. Begge representerer strømninger i folket vårt i dag. Begge kjenner krigens grufulle redsler tyngende. Forskjellen er at den ene bare ser uhyggen for seg og sine, viker unna og kapitulere overfor vanskene. Den andre føler solidariteten i kampen, øyner framtia gjen-nom redslene. Hun er sterkest, fordi hun hører kampen og framtia til. Den som ser framover og vet veien bærer byrda lettere enn den som hverken har mål eller mål.

De representerer begge karaktertrekk i vårt folks ansikt. Den ene angsten, kapitulasjonen, gå utenommentaltitet. Den andre viljen og styrken som er runnen av mor Norges ville natur, som har gitt oss vår «mjuke hjarterot» og vårt «ville mot».

Vi elsker vårt folks ansikt slik det er. Vi kjenner det med alle dets feiler. Vi elsker det ikke mindre intenst for det. Vår kamp stimuleres av å vinne alle i kampen for friheten. Vi ser også endringene i vårt folks ansikt, og vi kjenner årsakene til endringene. Vi er sjøl med og tegner de nye trekk i vårt folks ansikt. Hvor rykkes vi ikke alle nærmere i vår kamp for å forskjønne det med kampens klare karaktertrekk?

Vi er ikke aleine som kjenner til disse karaktertrekk, disse strømninger i folket. Det gis personer og grupper som i denne skjebnetime for landet vårt spekulerer i de slette egenskaper i vårt folk, som stimulerer disse egenskaper og prøver å tilsverte, tilsvine kampens klare og reine karaktertrekk og dem som fører kampen i første linje. Det som driver disse personer til slik virksomhet er ikke interessene for land og folk og dets framt, men skitne personinteresser og profittinteresser. De støtter kapitulasjonstendensen i folkekarakteren med det formål å frata folket retten til å lære å kjenne sin egen kamp og til sjøl å bestemme sin og sitt lands framt.

Hvor stolt og vakkert trer ikke vårt granneland Danmark fram på kampens arena. En hensynsløs kamp mot undertrykkerne, i alle former som omfatter alle klasser og lag av folket. En kamp som gir oss det danske folks nye og fagre ansikt.

tid å få organisert de fagforenede i illegale grupper og at resultatene lot vente på seg.

Imidlertid har det ved dyktig, energisk og utholdende arbeid lyktes å få snudd,

den nåværende tidspunkt er ikke heldig. Det kan føre til splittelse og indre strid, og det må unngås. Slike forslag må, hvor gode og velmente de enn er, vente til et mer

Gi fagforeningskontingenten som minimum til illegalt arbeid!